

Міністерство освіти України
Чернівський державний університет
ім. Ю.Федьковича

ЗООЛОГІЯ БЕЗХРЕБЕТНИХ

Лабораторний практикум
для скороченої форми навчання

Чернівці
"Рута"
2000

ББК 28.691я73

З-853

УДК 592(075)

Друкується за ухвалою редакційно-видавничої ради
Чернівецького держуніверситету ім. Юрія Федьковича

З-853 Зоологія безхребетних: Лабораторний практикум (для скороченої форми навчання) / Укл.: Л.М.Хлус, С.В.Бабак. – Чернівці: Рута, 2000. – 127 с.

ББК 28.691я73

УДК 592(075)

© Видавництво "Рута" Чернівецького
держуніверситету, 2000

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ

На лабораторних заняттях з зоології безхребетних студенти вивчають натуральних або фіксованих тварин — представників різних систематичних груп. Ці заняття відбуваються паралельно і в тісному контакті з лекційним курсом, істотно доповнюючи його, знайомлячи студентів з особливостями організації тварин, що розглядаються на лекціях. Саме лабораторні заняття поглиблюють та конкретизують знання, отримані на теоретичному курсі. Тут студенти засвоюють технічні прийоми роботи з тваринами, отримують навички для наступної експериментальної діяльності, засвоюють закономірності загальнобіологічного характеру.

Методи вивчення тварин під час лабораторного практикуму різноманітні і залежать від природи об'єкта, що вивчається та технічних можливостей кафедри. Тому, приступаючи до виконання завдань конкретного лабораторного заняття, необхідно уважно прочитати відповідний матеріал у посібнику і зрозуміти весь хід роботи, зосередивши увагу на вказівках методичного характеру. Робота в лабораторії повноцінна, якщо студенти попередньо, готуючись до її виконання, вивчають теоретичний матеріал по лекційних записах та рекомендованих підручниках. Результати вивчення тварин відображаються у робочому альбомі студента у вигляді схематичних малюнків, короткого текстового запису, цифрового матеріалу тощо.

ВИВЧЕННЯ ФІКСОВАНИХ ТВАРИН

Фіксовані тварини є основним, а для ряду систематичних груп тварин і єдиним матеріалом для знайомства з зовнішньою морфологією та особливостями анатомічної будови безхребетних. При роботі з ними з лабораторного обладнання використовують пінцети та препарувальні голки (ними переносять тварин з одного посуду до іншого, перевертають тощо).

З оптичних приладів на заняттях з морфології тварин використовуються ручна або препарувальна лупи (для розгляду та препарування дрібних тварин). У ряді випадків використовуються стереоскопічні мікроскопи МБС, які дозволяють працювати як в падаючому, так і в проходячому світлі.

Зміст

Організація лабораторного практикуму	3
Вивчення фіксованих тварин	3
Робота з мікроскопічними препаратами	4
Розтин тварин	4
Зоологічний рисунок	5
Оформлення альбома лабораторних занять	6
Обладнання робочого місця	6
Прилади для мікроскопічних досліджень	7
Мікроскоп	7
Штативна, або препарувальна лупа	9
Препарувальний бінокляр	9
Біноклярний мікроскоп	10
Заняття 1.	11
Заняття 2.	25
Заняття 3.	39
Заняття 4.	65
Заняття 5.	96
Додаток 1. Програма нормативного курсу “Зоологія безхребетних”	112
Додаток 2. Вимова латинських літер та їх сполучень	119
Додаток 3. Система безхребетних тварин	121
Додаток 4. Список рисунків до екзамену	125